Ner 63. ROK 1842. W PIĄTEK 18 MARCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś N. M. P. 7 Boleści.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Boguchwała.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27" 10''' 309	— 1° 3	1''' 76	Żaden	Chmury	
16	2	9, 728	+ 5, 0	1, 97	Południowy słaby	,,	
	10	8, 639	+ 3, 0	2, 66	Pł Zachodni słaby	Pochmurno	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

Przedwczorajszy koncert wokalny pani Rywackiéj, który najznakomitsze osoby swą obecnością zaszczyciły, z niezwyczajnym dotąd zapałem był przyjęty. Pani Rywacka przeszła wszelkie oczekiwania i nadzieje. Publiczność po każdej odśpiewanej aryi, grzmiącemi oklaskami uwieńczała czarowny śpiew Pani Rywackiéj i w końcu zażądawszy powtórzenia kawatiny Riccego, — dwukrotném przywołaniem zaszczyciła artystkę i jednomyślnie wynurzyła żądanie, aby Pani Rywacka nieporzestała na tym jednym koncercie; — który jak słychać jutro ma być danym w teatrze.

Obszerniejszy artykuł o téj znakomitéj śpiewaczce nadesłany, w jutrzejszéj Gazecie umieszczony zostanie.

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 8 Marca.

Wedłng *Temps* rząd francuzki, postanowił zaprowadzić szkołę w Algierze dla młodych arabów, gdzie się będą uczyć języka francuzkiego i innych pożytecznych rzeczy. Uczniowie będą utrzymywani i ubierani kosztem rządu; religia ich i obyczaje mają być nienaruszone których zachowanie będzie poruczonym pobożnym muzułmanom. Gmach gdzie dawniéj były koszary, urządzony na powyższy cel.

National podaje za rzecz pewną, że rząd angielski zaciąga nową pożyczkę z powodu nadzwyczajnych wydatków na pokrycie znacznych kosztów, jakich wymaga nieszczęśliwa wojna w Afghanistanie, wyprawy przeciw Chinom, i uzbrajania ze względu na obecne położenie Hiszpanii i coraz bardziéj wikłające się stosunki z Zjednoczonemi Stanami Ameryki północnéj.

Giełda 8 Marca. Dziś obiegała pogłoska że w Katalonii wybuchły groźne niespokojności, wnoszono ztąd że interessa hiszpańskie Francyę nabawiają wielkich kłopotów dyplomatycznych; co bardzo niekorzystny wywierało wpływ na kurs rentów francuzkich.

Po publiczném D. Carlosa zaprzeczeniu przymierzu z krystynistami możnaby wątpić o ważności zamiarów połączonych na wygnanie karlistów z krystynistami gdyby najoczywistsze i najrozmaitsze fakta nie dowodziły rzeczy przeciwnéj. Zabiegi ich są tego rodzaju, że obawa rządu hiszpańskiego nie jest bezzasadną i usprawiedliwia jego nadzwyczajne środki wojenne dla odparcia napaści z téj strony gór pyrenejskich. Im większym w tych okolicznościach jest Francyi interes aby domysł osłabić, jakoby jéj rząd

bliższy lub dalszy miał udział w knowaniach przeciw przyjaznemu sąsiedniemu państwu, tém bardziéj zastanawia nas taktyka dzienników ministeryalnych, które wprost zaprzeczają wszelkie w tym zamiarze czynione przygotowania i podaję je za wymysł kapucyna przez Espartera przysłanego. Tymczasem nie jest dotąd dowiedzioną rzeczą żeby ojciec Cazares był ajentem Espartera, lub żeby legitymistyczna ortodoxya jego była tylko samą maską. Zaczekajmy na odpowiedź jego, która nie omieszka dać usprawiedliwiając się z zarzutów mu czynionych jak tylko na wygnaniu spokojność i potrzebny czas do tego znajdzie. Wśród tych i tym podobnych oskarżeń publicznych z jednéj lub drugiéj strony, zasługuje na uwagę lorda Aberdeen uszanowanie z jakiem mówił o panu Guizot podczas rozpraw w izbie wyższéj o sprawach hiszpańskich. Wyszukane słowa angielskiego ministra względem francuzkiego zdają się przekonywać, że gabinet torysowski czuje, iż będzie trzeba naprawić niejednę rzecz względem ministerstwa Soulto-Guizockiego.

Costitutionnel za pewność utrzymuje, że wielki krystynowsko-karlistowski spisek który obecnie knuje się na ziemi francuzkiéj, zostaje pod opieką pana Guizot. Podaje on tak dokładnie i szczegółowe tego dowody, tak dobrze zdaje się znać przyszły plan wyprawy sprzysiężonych, ich siły w ludziach i pieniądzach, że gdybyśmy nie znali manii *Constitutionnela* do podobnych romansów, moglibyśmy to wszystko wziąść za prawdę. Dzienniki angielskie uważają także Francyę za ognisko spisków i zamachów przeciw Esparterowi, i z tego powodu występują z nadzwyczajnie gwałtownemi deklamacyami. Co do *Constitutionnela* pozoztaje on w ścisłych stosunkach z poselstwem hiszpańskiem w Paryżu, które mu udziela z wielką dokładnością wszelkich wiadomości o zamiarach wychodźców hiszpańskich, na których poselstwo to najbaczniejszą zwraca uwagę. W zawdzięczeniu za te drobne przysługi *Constitutionnel* jest zaciętym stronnikiem Espartera, i wznosi go w takim stosunku w jakim go dzienniki ministeryalne uniżają.

Ze nasz gabinet nie wiele okazuje skłonności dla Espartera i jego rządu, łatwo to daje się pojąć. Ma on więcej niż jeden słuszny powód uważania rejencyi nieprzychylnym okiem. Ponieważ u nas władza ciągle zagrożoną jest przez rewolucyę, ponieważ rząd nasz z największą gorliwością walczy przeciw tym rewolucyjom i idejom któreby je mogły sprowadzić, nie może przeto obojętnym zostawać na postęp demokracyi w Hiszpanii, a bardziéj jeszcze na postęp zasad republikańskich, które teraz wciskają się do tego kraju. Ale to jest tylko prosta oziębłość, która daleką jest jeszcze od protekcyi; jaką podług *Constitutionnela* rząd nasz miałby rozciągać nad będącym w mowie spiskiem. Jeśli ten dziennik stał się ofiarą żartu, być może jednak iż Espartero używa go, jako punktu oparcia dla swoich antypatyi przeciw nam. Bardzo łatwo jest uczynić nam nieuzasadnione zarzuty, aby swoje postępowanie względem nas usprawiedliwić. Ale w tém wszystkiém jednak jest okoliczność, która więcéj jest śmieszną niż poważną; to jest spisek który w oczach publiczności odbywa się, i którego postęp codzień udzielony jest w dzienniku głoszącym że jest dobrze zawiadomiony. Pierwszy to raz niezawodnie spiskowi głoszą swoim nieprzyjaciołom wszystkie środki jakich zamierzają przeciw nim użyć. Ze dzienniki angielskie zdają się wierzyć tym raportom, to łatwo daje się tłómaczyć z przychylności rządu angielskiego dla Espartera; ale że *Constitutionnel*, znajduje wspólników w *Courier français* i *Siecle*, to jest trudniejszém do zrozumienia; i zdrowy rozsądek musi się oburzać przeciw dziennikom, które pozwalają się używać za organa podobnych mistyfikacyi.

PORTUGALIA.

Lizbona 14 Lutego.

Różnice między chartą don Pedra, a konstytucyą z 1838 roku są następujące: Charta z roku 1826go nadaną jest przez don Pedra, a konstytucya z 1838 roku postanowioną jest przez rewolucyę. Podług charty cztery są władze polityczne. Prawodawcza, wykonawcza, sądowa i rządząca. Ta ostatnia władza, jak mówi charta, jest kluczem całéj politycznéj organizacyi i wyłącznie należy do króla; jako głowy narodu, którego powołaniem jest najbaczniéj czuwać nad utrzymaniem niezawisłości, równowagi, i harmonii władz politycznych. Pod zarządem konstytucyi 1838 r. była izba deputowanych i dowolnie wybieralna izba senatorska, podług charty jest izba deputowanych i izba parów, dożywotnich i dziedzicznych. Król ma prawo mianowania nieoznaczonéj liczby parów. Co się tycze wybieralnéj izby deputowanych; charta naznacza niższy *census* wyborców; konstytucya zostawia wybór prezesa i wice-prezesów izbom, charta zaś z pięciu kandydatów podanych przez izbę zostawia wybór królowi. Trwanie zwykłych korporacyi podług prawodawczych charty, wynosiło

4 lata, podług konstytucyi 3. Dalej konstytucya stanowczo oznaczyła w art. 83 prerogatywy królewskie, nie dozwala królowi w czasie pokoju mianować naczelnego wodza siły lądowej i morskiej, stawać na czele wojska, albo powierzać dowództwo xięciu następcy tronu albo innemu infantowi. Te wszystkie prerogatywy nadają królowi absolutne veto. Więcej jeszcze niż konstytucya dozwala ona wolności wyznań; albowiem pozwala cudzoziemcom wypełniać swoje obrzędy religijne w miejscach nie mających powierzchowności kościołów. Anglicy najwięcej zyszczą na tém urządzeniu.

HISZPANIA.

Madryt 32 *Lutego.*

Niepokojące pogłoski które zapowiadają blizkie wtargnienie połączonych karlistów i krystynistów, trwaja ciągle chociaż nie polegają na stanowczych podaniach i niesprawiają wielkiej trwogi. *Constitutionnel* barceloński zawiera następujące wiadomości niby z Marsylii: »Doniesienia niektórych osób należących do związku, głoszą że buntownicy w ciągu dwóch miesięcy zwycięzko przybędą do Madrytu. O'Donnel i Concha pomaszerują przeciw Madrytowi, Eguja, Jaureguj i Castor przeciw Nawarze. Wszyscy wychodcy karlistowscy mają być skompromitowani w tém przedsiewzięciu, i wszyscy równie absolutyści i moderatyści niczego bardziej nie pragną, jak zjednania Cabrery do swoich planów. W Bajonnie ma być przygotowane pięć milionów piastrów.« Podług innych raportów z Marsylii, tamtejsi karliści dalekiemi są od przyłączenia się do chorągwi krystynistów, a pogłoski które podają tę koalicyę za już ukończoną, rozsiewane są tylko w tym zamiarze, żeby wzburzyć umysły, osłabić siłę rządu i wywołać napowrót junty. Jakkolwiek bądź, rząd i ludność *en masse* przygotowują się do najenergiczniejszego odparcia jakiegobądź zamachu wychodzców przeciw spokojności kraju. Prezes rady ministrów najuroczyściej oświadczył w kongresie, że rząd ma najdokładniejsze wiadomości o wszelkich intrygach spiskowych, i pewność że zdoła zniweczyć ich wykonania. Jako środka ku załatwieniu potrzebnych przygotowań, prezes rady żąda od kortezów przeznaczenia 100,000 piastrów, które mają być użytemi na czuwanie nad nieprzyjaciołmi państwa i pokoju publicznego. Minister skarbu z swojej strony żąda upoważnienia do wypuszczenia papierów skarbowych na 160 milionów realów, które mają być podzielone na 32 serye po 5 milionów i przynosić 6 pct. Dla utrzymania ich, bilety te mają być przyjmowne w gotowiźnie przy opłacie cła wszelkieg rodzaju.

Prywatne zgromadzania się deputowanych w celu naradzania się nad nadzwyczajnemi środkami, jak się zdaje nie doprowadziły jeszcze do stanowczego rezultatu. Przyjaciele ministrów zaprojektowali wprawdzie aby zawieszonym został artykuł 7 konstytucyi, na zasadzie którego nikt nie może być aresztowany inaczej, jak w sposób przepisany przez prawo; dalej aby utworzono nieustający sąd wojenny, aby przedstawiano nader surowe prawo przeciw podejrzanym; ale zdaje się że rząd postanowił zażądać formalnego zezwolenia kortezów na przedsiewzięcie tych środków.

Kongres ukończył nareszcie wczoraj rozprawy nad adresem, i teraz będzie mógł rozwinąć prace pożyteczne krajowi.

GRECYA.

Ateny 12 *Lutego.*

Gabinet wydał następujący okólnik do wszystkich władz.

»Od niejakiego czasu powzięto podejrzenie, że tajni, rozproszeni wewnątrz kraju ajenci, starają się zakłócić spokojność sąsiedniego państwa tureckiego z szkodą dla Grecyi i prowincyi nadgranicznych, i tym sposobem narażać pokój wschodu, na którym tak bardzo zależy wielkim mocarstwom europejskim. Rząd królewski niechce wierzyć aby publiczni sługi państwa mogli tak dalece zapomnieć swoich przysiąg, żeby brali udział w tych tak przeciwnych prawu czynach, które pociągnęłyby za sobą najsurowszą karę w duchu praw krajowych. Mimo to jednakże nie zdaje się być zbytecznem, przypomnieć wszystkim w służbie krajowej znajdującym się indywiduom, że powinni unikać wszelkiego udziału w jakichbądź niedozwolonych związkach, albowiem w przeciwnym razie winni stósownej karze ulegną, i ze służby rządowej oddalonemi zostaną.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 15 *do dnia* 16 *Marca.*

Bienkowski Walenty ob., Kozłowski Michał, Stanowski Stanisław ob., Deskur Stanisław ob., Kosecki Lubowidzka Cecylia, Jordan Romuald ob., z Polski; — Anns Jan, Hochstadt Krzystof, Tomkowicz Henryk ob., Nowakowski ob., Kotecki Maciej, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Janiszewski Eliasz, Olfinowski Wincenty, Kochanowska Liberata ob., do Polski; — Drischel Jan, Slaski Stanisław ob., Lilpop Stanisław, Kleniewski Jakob ob., Mikorski Roman hr., do Galicyi; — Brunhaber, Fojtzig Franciszek, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 1650.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI WSENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, że w myśl uchwały Senatu Rządzącego z dnia 25 Lutego r. b. N. 968 odbędzie się w biórach Wydziału publiczna *in minus* licytacya przez opieczętowane sekretne deklaracya na dostawę materyałów żelaznych do wszelkich budowli rządowych w r. b. potrzebnych po cenach jako to:

1) kopa jedna szpernali 12 calowych po zł. 8 g. —
2) „ „ „ 10 „ „ „ 5 „ 20
3) „ „ „ 8 „ „ „ 3 „ 21
4) „ „ „ 6 „ „ „ 2 „ —
5) „ „ największych bretnali „ „ 1 „ 8
6) „ „ całych „ „ „ — „ 25
7) „ „ trzy cwierci „ „ „ — „ 23
8) „ „ pół „ „ „ — „ 14
9) „ „ największ. gontali „ „ „ — „ $10\frac{4}{5}$
10) „ „ mniejszych „ „ „ „ — „ $9\frac{3}{5}$
11) „ „ najmniejsz. „ „ „ „ — „ 8
12) drutu sufitowego kułko 7 funtów ważące po 5 złp. 25 gr. czyli funt po 25 gr.; 13) drutu do pieców kólko 7mio-funtowe po 5 złp. 15 gr. czyli funt po $23\frac{1}{2}$ gr.; 14) 1000 gwoździ sufitowych większych po złp. 4 gr. 15; 15) 1000 gwoździ sufitowych mniejszych po złp. 3; 16) blachy lanéj składanéj funt po gr. $5\frac{1}{2}$; 17) blachy lanéj nieskładanéj i zróstów funt po gr. $4\frac{1}{2}$; 18) centnar żelaza kutego polskiego po złp. 31, szlązkiego po złp. 33.

Najwięcéj na korzyść Rządu odstępujący prsy licytacyi się utrzyma; deklaracye składane być mają na ręce Senatora w Wydziale Spraw Wewnętrznych prezydnjącego, aż do dnia 31 Marca r. b. do godziny 2giej w południe w formie poniżéj domieszczającéj się; deklsranci winni na *vadium* złożyć złp. 500, w kassie głównéj i dowód ze złożenia takowego na deklaracyi mieć poświadczonym, warunki licytacyi w biurach Wydziału przejrzane być mogą.

Wzór do Deklaracyi.

Na skutek obwieszczenia przez Wydział Spraw Wewn. i Policyi w dniu 12 Marca r. b. wydanego oświadczam niniejszą deklaracyą jako obowięzuję się dostawiać materyały żelazne do rządowych budowli w r. b. potrzebne obwieszczeniem szczegółowo wytknięte pod warunkami przez Senat Rządzący do N. 968 D. G. S. satwierdzonemi po cenach (tu wyrazić kwoty każdego wszczególności effektu a którą deklarant dostarcy takowy) zaświadczenie kassy jako *vadium* złożyłem, znajduje zię na niniejszéj deklaracyi zamieszczonem i proszę o nakaz zwrotu tegoż w rasie nieutrzymania się (tu wymienić na czyje ręce *vadium* mu być wydane (nakoniec wypisze deklarant datę, imie, nazwisko i miejsce zamieszkania. Ostrzega się zresztą iż deklaracya winna być napisaną wyraźnie, bez przekreśleń, warunków lub zastrzeżeń, i żeby na wierzchu deklaracyi opieczętowanéj napisaném było: »Deklaracya do licytacyi na dostawę materyałów żelaznych do budowl rządowych w r. b. potrzebnych stosownia do obwieszczenia przez Wydział Spraw Wewn. i Policyi w dniu 12 Marca r. b. N. 1650 uczynionego.« Obok czego ma się mieścić poświadczenie kassy głównéj na złożone *vadium.*

Kraków d. 7 Marca 1842 r.

Senator Prezydujący,
SOBOLEWSKI.

Referendarz *L. Wolff.*

NOTARYUSZ PUBLICZNY
Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu

Podaje do publicznéj wiadomości, iż na mocy uchwały rady familijnéj w sądzie pokoju M. Krakowa Okręgu I. na dniu 8 Marca 1842 roku zapadłéj, a przez Trybunał I. Instancyi miasta Krakowa dn ia 10 tegoż miesiąca i roku Nro 1853 zatwierdzonéj, odbywać się będzie w dniu 21 b. m. i r. i następnych, od godziny 9 z rana, w domu pod L. 141 w gminie IX. M. Krakowa położonym, licytacya publiczna ruchomości po ś. p. Ignacym Piokarskim pozostałych, jako to: stolarszczyzny, sukien, bielizny, pościeli, landszaftów, szkła, porcellany, fajansów, sreber, naczyń platenowanych i różnych ruchomości, chęć licytowania mający z gotową srebrną courant monetą na czas i miejsce oznaczone przybyć zechcą.

Kraków dnia 34 Marca 1842 roku.

(2r.) Sebastyan *Korytowski.*